

## **“Yükseköğretim Hazırlık Programı Düzeyinde İngilizce Öğretim Görevlilerine Yönelik İngilizce Eğitiminde Duyuşsal Engeller” İsimli TÜBİTAK 3501 Kariyer Geliştirme Programı Projesi**

“Yükseköğretim Hazırlık Programı Düzeyinde İngilizce Öğretim Görevlilerine Yönelik İngilizce Eğitiminde Duyuşsal Engeller” isimli ve 121K959 numaralı proje TÜBİTAK 3501 kariyer geliştirme programı kapsamında gerçekleştirilmiştir. Proje Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi’nden ve Karabük Üniversitesi’nden üç araştırmacı, Anadolu Üniversitesi’nden bir danışman ve Türkiye Polis Akademisi’nden bir bursiyerin işbirliği ile 1 Şubat, 2022 ve 31 Ocak 2024 tarihleri arasında uygulanmıştır. Projenin yürütücülüğünü Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi’nde Dr. Öğretim Üyesi olarak çalışan Derya UYSAL üstlenmiştir.

Proje faaliyetleri kapsamında öncelikle yabancı dil öğrenme sürecinde olumsuz duyguları ortadan kaldırmaya yönelik hazırlanan bir hizmet-içi eğitim programı taslağı, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesinde yabancı diller yüksekokulunda görev yapan 6 ve Alanya Üniversitesi yabancı diller yüksekokulunda görev yapan 6 öğretim elemanı olmak üzere toplam 12 öğretim elemanı ile uygulanmıştır. Bu uygulamalar sonrasında program değerlendirme çalışması gerçekleştirilmiştir ve program değerlendirme çalışmasının sonuçları doğrultusunda hizmet-içi eğitim programı taslağı gözden geçirilerek yeniden düzenlenmiştir.

### **Projenin amaçları ve faaliyetleri**

Yabancı dil öğrenme sürecinde duyuşsal engeller “*Yabancı dil öğrenme sürecinde öğreneni olumsuz yönde etkileyerek sürecin kesintiye uğramasına, yavaşlamasına ya da veriminin azalmasına neden olacak kadar güçlü olan ve öğrenciye öğrenme sürecinde eşlik eden duygular*” şeklinde tanımlanmaktadır.

Projenin ön hazırlığı olarak, yükseköğretim düzeyinde yabancı dil öğrenen öğrencilerin sahip olduğu duyuşsal engellere yönelik bir gereksinim belirleme çalışması gerçekleştirilmiştir. Ardından, bu çalışmanın sonuçlarına dayalı olarak yükseköğretim düzeyinde çalışan öğretim elemanlarına yönelik, sınıflarındaki duyuşsal engelleri fark edip bu engellerle baş etmelerini sağlayacak yöntemler öneren bir hizmet-içi eğitim programı taslağı hazırlanmıştır. Bu kapsamda yapılan alan yazın çalışması sonuçları yabancı dil öğrenme sürecinde duyuşsal sorunların pek çok çalışma ile ortaya konulduğunu ancak şimdiye kadar öğretmenlerin hizmet içi yada hizmet öncesi eğitimleri kapsamında bu sorunların ele alınmadığını göstermiştir. Bu nedenle, çalışma kapsamında yükseköğretim düzeyinde hazırlık sınıflarında yabancı dil öğrenen öğretim elemanlarına yönelik duyuşsal engeller konulu bir hizmet-içi eğitim programı geliştirilmesi amaçlanmıştır. Söz konusu programın hedefleri doğrultusunda yükseköğretim düzeyi hazırlık programlarında çalışan öğretim elemanları, sınıflarında karşılaştıkları duyuşsal engelleri fark edebilecek, ortadan kaldırmaya ve duyuşsal engellerin oluşmasına ilişkin tedbirler alabileceklerdir.

Yabancı dil öğrenme sürecinde öğretmen kaynaklı duyuşsal engeller hizmet-içi eğitim programının taslağı proje yürütücüsünün doktora çalışması kapsamında gerçekleştirilen gereksinim belirleme çalışması sonuçlarına dayalı olarak hazırlanmıştır ancak hazırlanan taslak programın uygulaması ve program değerlendirme sonrası yeniden düzenleme çalışmaları yapılmamıştır. Program geliştirme çalışmaları gereksinim belirleme, program taslağının oluşturulması, taslak programın uygulaması ve değerlendirilmesinin ardından, elde edilen veriler doğrultusunda taslak programı yeniden düzenleme süreçlerini kapsar. Bu nedenle, uygulamada işler bir program tasarısı oluşturabilmek için eksik süreçlerin tamamlanması gerekmektedir. Program geliştirme çalışmaları kapsamında uygulama ve değerlendirme çalışmaları, bu süreçte alınan dönütlere ve sonuçlara dayalı olarak taslak programın etkililiğı ve eksiklikleri ile ilgili doğru kararlar alabilmek açısından önemlidir. Uygulama süreci sonrasında program değerlendirme çalışmaları taslak programın uygulamada işleyip işlemediğini, değiştirilmesi gereken yönlerini, etkililiğini ve maliyetini belirlemeyi amaçlar.

Çalışma kapsamında oluşturulacak hizmet-içi eğitim programı yabancı dil öğrenen öğrencilerin duyuşsal engellerinin ortadan kaldırılmasını sağlayarak Türkiye’de dil öğrenmeye ilişkin yaşanan sorunların çözümüne destek olabilecektir. Yabancı dil öğrenme sürecine ilişkin duyuşsal engeller konusunda bilinç kazanmış bir öğretmen öğrencilerde olumsuz duygulara neden olabilecek davranışlardan uzak duracak ve olumlu öğretmen davranışlarını benimsemeye daha açık olacaktır. Ayrıca, bu durum öğretim elemanının sınıftaki öğrencilerin yabancı dil öğrenme sürecinde geçirdikleri duygu durumlarını fark etmelerini ve duyuşsal olarak öğrencilerini desteklemelerini kolaylaştıracaktır. Başka bir deyişle, hazırlanan hizmet içi eğitim programı sonucunda yükseköğretim hazırlık sınıflarında yabancı dil öğrenmede zorlanan öğrencilerin sorunlarına öğretim elemanlarının farklı bir bakış açısı ile yaklaşması sağlanabilecektir. Tüm bunlar göz önüne alındığında, çalışmanın ana amacı ve alt amaçları aşağıda belirtilmiştir.

**Projenin ana amacı:** Türkiye’de yükseköğretim hazırlık düzeyinde yabancı dil öğrenen öğrencilerin öğrenme sürecine ilişkin geliştirdikleri duyuşsal engelleri ortadan kaldırmayı hedefleyen bir hizmet içi eğitim programı geliştirmek

#### **Ana amaçla ilişkili alt amaçlar ve faaliyetler**

**1-Yükseköğretim düzeyinde hazırlık programlarında görev yapan öğretim görevlilerine yönelik yabancı dil öğrenme sürecinde duyuşsal engeller konulu bir hizmet-içi eğitim programını programın 4 ögesini (hedefler, öğrenme yaşantıları, içerik ve ölçme değerlendirme) göz önüne alarak geliştirmek**

**1.1.Program değerlendirme çalışmaları için hazırlık çalışmalarını gerçekleştirmek (ölçme araçların geliştirilmesi, katılımcıların seçilmesi)**

1.2 Proje yürütücüsünün doktora tezi kapsamında hazırladığı taslak programın uygulamasını gerçekleştirmek

1.3.Uygulama sonrası katılımcı program değerlendirme modelini kullanarak program değerlendirme çalışmalarını gerçekleştirmek.

1.4.Program değerlendirme çalışmaları sonrası programın son halini oluşturmak.

2. “Yükseköğretim düzeyinde yabancı dil öğrenmeye ilişkin duyuşsal engeller konulu hizmet-içi eğitim programı”nın ulusal ve uluslararası düzeyde yaygınlaştırılmasını sağlamak.

2.1. Web sitesi aracılığıyla hizmet-içi eğitim programı kitapçığının yaygınlaştırılmasını sağlamak

2.2 Hizmet-içi eğitim programı kitapçığının Türkiye’deki yükseköğretim hazırlık programlarına dağıtılmasını sağlamak

2.3 Proje sonrası yapılacak kapanış toplantısında hizmet-içi eğitim programını ve projenin sonuçlarını paylaşmak

2.4 Taslak programın uygulanması sonrası sonuçların uluslararası düzeyde yaygınlaştırılmasını sağlamak

2.4.1. Uygulama sonuçlarının uluslararası bir bildiri ile yaygınlaştırılmasını sağlamak

2.4.2.1 Tanınmış uluslararası indekslerde taranan hakemli dergi makalesiyle sonuçların yaygınlaştırılmasını sağlamak

## **Proje Ekibi hakkında**

**Proje yürütücüsü Dr. Derya UYSAL** doktora eğitimini Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim programında tamamlamıştır. Araştırmacı Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi’nde Dr. Öğretim Üyesi olarak görev yapmaktadır. Araştırmacının ilgi alanları şu şekildedir: yabancı dil öğrenme ve öğretme, program geliştirme ve program değerlendirme, eğitimde veri işleme ve yapay zekâ uygulamaları.

**Bursiyer Sinem ÇALIŞKAN** Türkiye Polis Akademisinde İngilizce Öğretim Görevlisi olarak çalışmaktadır. Ayrıca, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim programında doktora eğitimini sürdürmektedir. Araştırmacının ilgi alanları şu şekildedir: mesleki gelişim, eleştirel pedagoji ve çok kültürlü eğitim.

**Araştırmacı Dr. Mustafa Polat** doktora eğitimini Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim programında tamamlamıştır. Araştırmacı Karabük Üniversitesi’nde Dr. Öğretim Üyesi olarak görev yapmaktadır. Araştırmacının ilgi alanları şu şekildedir: program geliştirme, öğretim teknikleri, üniversitelerde çok kültürlülük ve uluslar arasılaşma.

**Araştırmacı Dr. Fidel Çakmak** Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi’nde Dr. Öğretim Üyesi olarak görev yapmaktadır. Araştırmacının ilgi alanları şu şekildedir: teknoloji destekli dil öğretimi, dijital

çağda dil becerilerinin değerlendirilmesi, ters-yüz öğrenme, dijital hikaye anlatımı, eğitimde yapay zeka uygulamaları.

**Araştırmacı Prof. Dr. Neşe ÖZKAL** Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi'nde profesör olarak görev yapmaktadır. Araştırmacının ilgi alanları şu şekildedir: eğitimde ölçme ve değerlendirme, eğitim psikolojisinde nicel yöntemler, programın felsefesi temelleri.

**Danışman Prof. Dr. Meral GÜVEN** Anadolu Üniversitesi'nde profesör olarak görev yapmaktadır. Araştırmacının ilgi alanları şu şekildedir: programın felsefi temelleri, öğretmen eğitimi ve mesleki gelişim, yükseköğretimde eğitim.

### **Projenin çıktıları**

1. Taslak programın uygulanması sürecinin ve uygulama sonrası gerçekleştirilen değerlendirme çalışmasının sonuçlarının paylaşıldığı makaleye ulaşmak için:

<https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1395589.pdf>

2. Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitiminde Yansıtıcı Öğretim İsimli Bildiri İçin:

<https://drive.google.com/file/d/1MF10QwVY42UqBLU5wWU3rspTBdJ0Gdei/view?usp=sharing>

3. Yükseköğretim Düzeyi Hazırlık Programlarında Yabancı Dil Öğreten Öğretim Elemanlarına Yönelik Duyuşsal Engeller Hizmet-İçi Eğitimi kitabı için:

<https://ekitap.atauni.edu.tr/index.php/product/yuksekogretim-duzeyi-hazirlik-programlarinda-yabanci-dil-ogreten-ogretim-elemanlarina-yonelik-duyussal-engeller-hizmet-ici-egitimi/>

4. Kapanış toplantısı video kaydına ulaşmak için:

<https://drive.google.com/file/d/1V8pJUgrGKE2gdckJFW87nHfUSFAiObKt/view?usp=sharing>